

TUTKIMUSTIEDOTE

Valmentajien kokemukset nuorten urheilijoiden toimintaympäristöistä Suomessa

Versio: 1.0 | Päivämäärä: 24.10.2025 | Laatija: Lovro Bajc

1. Rekisterinpitäjä ja vastuullinen tutkija

- Rekisterinpitäjä

Edinburgh Napier University, Edinburgh, Yhdistynyt kuningaskunta

Sähköposti: dataprotection@napier.ac.uk

Rekisterinpitäjä vastaa siitä, että tutkimusaineiston keruu ja käsittely toteutetaan Yhdistyneen kuningaskunnan tietosuojasetuksen (UK GDPR) sekä yliopiston tietosuojakäytäntöjen mukaisesti.

- Päättutkija / vastuullinen tutkija:

Lovro Bajc, liikunnanohjaaja (ylempi AMK), tohtorikoulutettava

(liikuntavalmennustiede, Jyväskylän yliopisto), itsenäinen tutkija Edinburgh Napier Universityn eettisen valvonnan alaisuudessa, ei toimi Jyväskylän yliopiston edustajana

Email: L.Bajc@napier.ac.uk

- Tutkimusryhmän jäsenet:

- **Lovro Bajc** – päättutkija; vastaa tutkimuksen suunnittelusta, aineistonkeruusta ja aineistonhallinnasta

- **Russell Martindale**, PhD (urheilupsykologia), urheilupsykologian professori, Edinburgh Napier University

- **Mika Vähälummukka**, MSc (liikuntatieteet), lehtori, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

- **Markus Arvaja**, MSc (liikuntatieteet), lehtori, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

- **Pekka Clewer**, MS (Liikunnan kehittäminen ja johtaminen), lehtori, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

2. Kutsu osallistua tutkimukseen

Sinut kutsutaan osallistumaan tutkimukseen, jossa tarkastellaan suomalaisten urheilijoiden toimintaympäristöjen laatua toimivien valmentajien näkökulmasta. Tutkimuksessa selvitetään, miten erilaiset valmennuskontekstit, rakenteet ja tukijärjestelmät edistävät urheilijoiden kehitystä ja pitkäjänteistä etenemistä.

Ennen päätöksen tekemistä pyydämme sinua lukemaan tämän tiedotteen huolellisesti. Mikäli sinulla on kysyttävää, voit ottaa yhteyttä pääutkijaan, Lovro Bajciin, saadaksesi lisätietoja. Osallistuminen on täysin vapaaehtoista, eikä osallistumisella tai osallistumatta jättämisellä ole vaikutusta ammatilliseen asemaasi, rooliisi seurassa tai työsuhteeseesi.

Sinua pyydetään vastaamaan väittämiin, jotka koskevat ensisijaisesti valmentamasi lajin tai joukkueen lahjakkuuksien kehitysympäristöä, antamaan joitakin taustatietoja sekä kirjoittamaan lyhyitä näkemyksiä vahvuuksista, kehittämiskohteista ja toimintakulttuurista.

3. Miksi sinut on kutsuttu osallistumaan tutkimukseen?

Sinut on kutsuttu osallistumaan tähän tutkimukseen, koska toimit tällä hetkellä valmentajana lahjakkuuksien kehityspolulla, esimerkiksi nuoriso-, akatemia- tai suorituspainotteisessa urheiluympäristössä Suomessa.

Tutkimuksen tavoitteena on kerätä näkemyksiä eri lajien, organisaatioiden ja alueiden valmentajilta, jotta voidaan muodostaa valtakunnallinen kokonaiskuva siitä, miten suomalaiset lahjakkuuksien kehitysympäristöt tukevat urheilijoiden kasvua ja pitkäjänteistä kehitystä valmentajien näkökulmasta.

Osallistuminen on avoinna valmentajille, jotka täyttävät seuraavat kriteerit:

- Ovat vähintään 18-vuotiaita
- Heillä on vähintään yhden vuoden valmennuskokemus urheilijoiden toimintaympäristössä.

- Työskentelevät ensisijaisesti urheilijoiden kanssa, jotka tavoittelevat kilpailullista tai suorituskyyyn perustuvaa kehittymistä (eivät pelkästään harrasteliikuntaa)

Näkemyksesi aktiivisena valmentajana on tärkeä, jotta voidaan arvioida urheilijoiden toimintaympäristöjen laatua, toimivuutta ja kehittämistarpeita Suomessa.

4. Tutkimuksen tarkoitus

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on arvioida suomalaisten urheilijoiden toimintaympäristöjen (Talent Development Environments, TDE) laatua ja ominaispiirteitä toimivien valmentajien näkökulmasta. Tutkimuksessa tarkastellaan, kuinka tehokkaasti nämä ympäristöt tukevat urheilijoiden oppimista, hyvinvointia ja pitkäjänteistä kehittymistä yhdeksän optimaalisen toimintaympäristön keskeisen tekijän kautta:

- Selkeä pitkän aikavälin kehityspainotus ja valmistautuminen
- Kehityksellisen vaihtelun huomioiminen
- Organisoidut ja laadukkaat harjoittelu- ja kilpailukokemukset
- Yksilöllinen valmennusote
- Urheilijan ymmärryksen edistäminen
- Psykologinen valmius ja autonomian tukeminen
- Kokonaisvaltaisen kehityksen aktiivinen johtaminen
- Vertais- ja roolimallien aktiivinen hyödyntäminen
- Johdonmukainen ja helposti lähestyttävä asiantuntijatukiverkosto

Tutkimukseen sisältyy Talent Development Environment Questionnaire – Coach -mittarin (TDEQ-9S Coach) suomenkielisen version kääntäminen, kulttuurinen soveltaminen ja validointi. Kysely kartoittaa valmentajien näkemyksiä näistä yhdeksästä ulottuvuudesta ja sisältää lisäksi lyhyitä avoimia kysymyksiä, joiden avulla voidaan tunnistaa suomalaiselle urheilukulttuurille ominaisia teemoja ja kontekstitekijöitä.

Keräämällä sekä määrällistä että laadullista aineistoa eri lajien, kilpailutasojen ja alueiden valmentajilta tutkimus tuottaa ensimmäisen valtakunnallisen kokonaiskuvan suomalaisten valmentajien kokemuksista urheilijoiden toimintaympäristöistä. Tulosten avulla voidaan tunnistaa sekä vahvuuksia että kehittämiskohteita, ja niitä voidaan

hyödyntää valmentajakoulutuksen, seurojen ja lajiliittojen kehittämistyön sekä kansallisen lahjakkuusjärjestelmän linjausten tukena Suomessa.

5. Mitä osallistuminen sisältää?

Jos suostut osallistumaan tutkimukseen, täytät verkkokyselyn Microsoft Forms -alustalla. Vastaamiseen kuluu arviolta 15–30 minuuttia.

Kysely sisältää:

- Määrällisiä väittämiä Talent Development Environment Questionnaire – Coach -mittarista (TDEQ-9S Coach), joissa arvioit valmentamaasi toimintaympäristöä koskevia väittämiä.
- Taustatietokysymyksiä, kuten ikä, sukupuoli, koulutus, valmennuskokemus, laji ja työrooli, jotta tuloksia voidaan tarkastella eri ryhmien välillä.
- Avoimia kysymyksiä, joissa voit kirjoittaa lyhyitä näkemyksiä valmennusympäristösi vahvuuksista, kehittämiskohteista ja toimintakulttuurista.

Osallistuminen on anonymia, eikä sinulta pyydetä henkilöllisyyttä paljastavia tietoja. Voit keskeyttää kyselyn milloin tahansa ennen vastausten lähettämistä. Kun olet lähettänyt vastauksesi, tietoja ei voida enää poistaa, koska yksittäisiä vastauksia ei voida tunnistaa.

Osallistumiseen ei liity ennakoitavissa olevia riskejä tai haittoja. Panoksesi tuottaa arvokasta tietoa suomalaisten urheilijoiden toimintaympäristöjen toimivuudesta ja voi tukea valmennuskäytäntöjen sekä järjestelmätason kehittämistä.

6. Kuka organisoii ja rahoittaa tutkimuksen?

Tämä tutkimus toteutetaan itsenäisenä tutkimushankkeena Edinburgh Napier Universityn eettisen valvonnan alaisuudessa. Hankkeen organisoinnista ja toteutuksesta vastaa Lovro Bajc, ja tieteellisestä ohjauksesta vastaa professori Russell J. J. Martindale (Edinburgh Napier University).

Tutkimusyhteistyökumppanit Mika Vähälummukka, Markus Arvaja ja Pekka Clewer osallistuvat hankkeeseen itsenäisinä tutkijoina ja tuovat projektiin asiantuntemusta erityisesti tulosten kontekstuaalisessa tulkinnassa sekä kansallisessa tiedon levittämisessä.

Tutkimuksella ei ole ulkopuolista rahoitusta, ja se toteutetaan vapaaehtois pohjalta akateemisiin ja ammatillisiin tarkoituksiin.

7. Tietoon perustuva suostumus ja osallistujan oikeudet

Tämä tutkimus noudattaa Yhdistyneen kuningaskunnan yleistä tietosuoja-asetusta (UK GDPR) sekä Edinburgh Napier Universityn ja Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK, 2019) eettisiä ohjeita.

Ennen osallistumista jokainen valmentaja saa tämän tutkimustiedotteen, jossa kuvataan tutkimuksen tarkoitus, osallistumisen sisältö sekä aineiston käsittely. Suostumus annetaan sähköisesti verkkokyselyn alussa, ja vain suostumuksensa antaneet voivat jatkaa kyselyyn.

Osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Voit halutessasi jättää osallistumatta tai keskeyttää kyselyn milloin tahansa ennen vastausten lähettämistä ilman perusteluja. Koska vastaukset kerätään anonymisti, osallistuminen voidaan peruuttaa ainoastaan ennen kyselyn lähettämistä.

Osallistujan oikeuksiin kuuluvat:

- Oikeus saada tietoa tutkimuksen tarkoituksesta ja siitä, miten tietojasi käsitellään.
- Oikeus osallistua vapaaehtoisesti ilman kielteisiä seurauksia, mikäli päätät olla osallistumatta tai keskeyttää osallistumisen milloin tahansa ilman perusteluja.
- Oikeus jättää vastaamatta avoimiin kysymyksiin, joihin et halua vastata..
- Oikeus ottaa yhteyttä tutkijaan tai yliopiston tietosuojavastaavaan, jos sinulla on huolia tietojesi käsittelystä.
- Koska vastaukset kerätään anonymisti, yksittäisiä tietoja ei voida tarkastella, oikaista tai poistaa vastausten lähettämisen jälkeen.

Mikäli tutkimuksen laajuus muuttuu (esimerkiksi uusia aineistonkeruumenetelmiä otetaan käyttöön), osallistujille toimitetaan päivitetty tutkimustiedote ja heiltä pyydetään uusi suostumus ennen muutosten toteuttamista.

8. Aineiston keruu, käsittely ja tietosuoja

Aineisto kerätään anonyymien verkkokyselyn avulla, joka jaetaan valtakunnallisesti Suomessa toimiville valmentajille. Vastaukset kerätään Qualtrics-alustalla Edinburgh Napier Universityn lisenssin kautta. Kyselyjärjestelmä toimii yliopiston hallinnoimassa ympäristössä ja noudattaa sovellettavaa tietosuojalainsäädäntöä.

Kukin osallistuja täyttää kyselyn yhden kerran. Vastaukset tallentuvat automaattisesti ja säilytetään turvallisesti Edinburgh Napier Universityn hallinnoimassa Qualtrics-ympäristössä. Aineistonkeruun jälkeen tutkija tarkistaa aineiston varmistaakseen, ettei vastauksiin ole sisältynyt tunnistettavia henkilötietoja.

Määrällinen aineisto analysoidaan tilastollisilla ohjelmistoilla, jotta voidaan tunnistaa lajien, kilpailutasojen ja alueiden välisiä rakenteita ja eroja. Avoimet vastaukset analysoidaan temaattisesti, jotta voidaan tunnistaa suomalaisten valmennusympäristöjen laatuun ja toimintakulttuuriin liittyviä kontekstuaalisia näkökulmia.

Kaikki tiedot käsitellään Yhdistyneen kuningaskunnan yleisen tietosuoja-asetuksen (UK GDPR), Data Protection Act (2018) -lain sekä Edinburgh Napier Universityn tutkimushallinnon menettelyjen mukaisesti. Qualtrics tarjoaa korkean tietoturvatason, salatun tiedonsiirron sekä kansainvälisten tietoturvastandardien mukaiset suojausratkaisut. Tietojen käsittelyn oikeusperuste on UK GDPR:n artikla 6(1)(e): yleistä etua koskevan tehtävän suorittaminen (akateeminen tutkimus).

Pääsy aineistoon on rajattu päätutkijalle ja tieteelliselle ohjaajalle. Käyttöoikeudet on suojattu monivaiheisella tunnistautumisella. Aineisto on täysin anonymisoitu eikä sisällä nimiä, sähköpostiosoitteita, IP-osoitteita tai muita tunnistetietoja. Avoimet tekstivastaukset tarkistetaan ja mahdolliset vahingossa annetut tunnistetiedot poistetaan ennen analyysiä.

Analyysin jälkeen anonymisoitu aineisto siirretään Edinburgh Napier Universityn suojattuun tutkimusaineistoarkistoon pitkäaikaissäilytystä varten. Aineisto säilytetään kymmenen (10) vuoden ajan yliopiston ohjeistuksen mukaisesti, minkä jälkeen se poistetaan pysyvästi turvallisista tietojen hävittämismenettelyjä käyttäen.

9. Mahdolliset riskit ja odotettavissa olevat hyödyt

Tutkimukseen osallistumiseen ei liity tunnettuja riskejä tai haittoja. Kysely keskittyy ammatillisiin kokemuksiisi ja näkemyksiisi valmentamastasi urheilijoiden toimintaympäristöstä, eikä sisällä arkaluonteisia tai henkilökohtaisia kysymyksiä. Voit halutessasi jättää vastaamatta avoimiin kysymyksiin tai keskeyttää kyselyn milloin tahansa ennen vastausten lähettämistä.

Tutkimus ei välttämättä tuota sinulle suoraa henkilökohtaista hyötyä. Jakamalla kokemuksiasi osallistut kuitenkin suomalaisten urheilijoiden toimintaympäristöjen laadun ja ominaispiirteiden parempaan ymmärtämiseen valmentajan näkökulmasta. Tutkimustulokset voivat tukea valmentajakoulutuksen, seurojen kehittämistyön sekä kansallisen urheilujärjestelmän kehittämistä ja vahvistaa tulevaisuudessa urheilijoiden ja valmentajien kasvua tukevia toimintaympäristöjä..

10. Luottamuksellisuus ja tietosuoja

Osallistumisesi tähän tutkimukseen on täysin anonymia. Kysely ei kerää nimiä, yhteystietoja, IP-osoitteita eikä muita tietoja, joista sinut voitaisiin tunnistaa henkilökohtaisesti.

Kaikki tiedot kerätään ja säilytetään Qualtrics-alustalla Edinburgh Napier Universityn lisenssin kautta, yliopiston hallinnoimassa ja suojatussa ympäristössä. Pääsy aineistoon on rajattu päätutkijalle ja valtuutetulle tieteelliselle ohjaajalle. Käyttöoikeudet on suojattu monivaiheisella tunnistautumisella ja salauksella.

Anonymisoitu aineisto analysoidaan ja raportoidaan ainoastaan ryhmätasolla. Yksittäistä valmentajaa, seuraa tai organisaatiota ei voida tunnistaa julkaisuista tai esityksistä.

Kaikki tietojen käsittely tapahtuu Yhdistyneen kuningaskunnan yleisen tietosuojasetuksen (UK GDPR), Data Protection Act (2018) -lain sekä Edinburgh Napier Universityn tutkimusaineiston hallintaa koskevien ohjeiden mukaisesti.

Tutkimuksessa noudatetaan Edinburgh Napier Universityn yleistä tietosuojailmoitusta tutkimukseen osallistuville (Generic Privacy Notice for Research Participants), joka on saatavilla pyynnöstä tai sähköpostitse osoitteesta dataprotection@napier.ac.uk.

11. Eettinen hyväksyntä

Tälle tutkimukselle on myönnetty eettinen hyväksyntä Edinburgh Napier Universityn tutkimuseettiseltä toimikunnalta (Research Ethics Committee).

Tutkimus noudattaa Yhdistyneen kuningaskunnan yleisen tietosuoja-asetuksen (UK GDPR), Data Protection Act (2018) -lain sekä Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK, 2019) hyvän tieteellisen käytännön ohjeita.

Kaikki aineiston keruuseen, säilyttämiseen ja raportointiin liittyvät menettelyt on arvioitu sen varmistamiseksi, että osallistujien oikeudet, yksityisyys ja hyvinvointi on asianmukaisesti suojattu.

12. Aineiston käyttö, raportointi ja tulosten viestintä

Tutkimuksessa kerättyä aineistoa käytetään yksinomaan akateemisiin tutkimustarkoituksiin. Anonymisoidut tulokset analysoidaan ja esitetään ainoastaan ryhmätasolla. Yksittäistä valmentajaa, joukkuetta tai organisaatiota ei voida tunnistaa raporteista, esityksistä tai julkaisuista.

Tuloksia viestitään vertaisarvioituissa tieteellisissä julkaisuissa, akateemisissa ja käytännön toimijoille suunnatuissa konferensseissa sekä yhteenvetoraporteissa, joita jaetaan asianmukaisille suomalaisille urheiluorganisaatioille ja valmentajakoulutuksen verkostoille.

Täysin anonymisoitu versio aineistosta arkistoidaan Edinburgh Napier Universityn suojattuun tutkimusaineistoarkistoon, ja sitä voidaan käyttää myöhemmin uudelleen akateemisessa tutkimuksessa, joka pysyy saman eettisen hyväksynnän puitteissa. Mahdollinen myöhempi käyttö tapahtuu edelleen GDPR:n ja yliopiston tutkimushallinnon ohjeiden mukaisesti.

Osallistujat voivat pyytää yleisluontoisen yhteenvedon tutkimustuloksista analyysin ja raportoinnin valmistuttua ottamalla yhteyttä päätutkijaan..

13. Yhteystiedot lisätietoja varten

Jos sinulla on kysyttävää tästä tutkimuksesta tai haluat saada yhteenvedon tutkimustuloksista, voit ottaa yhteyttä:

Päätutkija

Lovro Bajc, liikunnanohjaaja (ylempi AMK)

Itsenäinen tutkija Edinburgh Napier Universityn eettisen valvonnan alaisuudessa

Sähköposti: L.Bajc@napier.ac.uk

Tieteellinen ohjaaja

Professori Russell J. J. Martindale

Urheilupsykologian professori, Edinburgh Napier University

Sähköposti: r.martindale@napier.ac.uk

Tietosuojavastaava

Edinburgh Napier University

Sähköposti: dataprotection@napier.ac.uk

Jos sinulla on huolia tutkimukseen osallistujan oikeuksistasi tai siitä, miten tietojasi käsitellään, voit olla yhteydessä Edinburgh Napier Universityn Research Integrity and Governance -yksikköön (researchintegrity@napier.ac.uk) tai Suomen tietosuojavaltuutetun toimistoon osoitteessa www.tietosuoja.fi.